

KẾT QUẢ TUYỂN CHỌN CÂY TRỘI HỒI (*Illicium verum* Hook. f.) CÓ NĂNG SUẤT QUẢ CAO VÀ CHỐNG CHỊU SÂU, BỆNH TẠI LẠNG SƠN

Nguyễn Thị Thúy Nga¹, Nguyễn Thị Loan¹,
Hoàng Thanh Lộc², Hà Văn Thiện³, Nguyễn Minh Chí¹

¹Trung tâm Nghiên cứu Bảo vệ rừng

²Viện Cải thiện giống và Phát triển lâm sản

³Trung tâm dịch vụ Nông nghiệp huyện Văn Quan

TÓM TẮT

Cây Hồi là loài cây lâm sản ngoài gỗ có giá trị cao về kinh tế và dược liệu. Tổng diện tích trồng Hồi ở Việt Nam đạt khoảng 60.000 ha, tập trung chủ yếu ở Lạng Sơn, Bắc Kạn, Quảng Ninh. Qua kết quả thử nghiệm khả năng kháng sâu bệnh tại phòng thí nghiệm và phân tích hàm lượng tinh dầu và hàm lượng anethole của 100 cây Hồi cho năng suất quả cao tại 7 lâm phần thuộc một số xã trên địa bàn huyện Văn Quan, Lạng Sơn, đã công nhận được 66 cây trội tại 03 xã Yên Phúc, Bình Phúc và An Sơn, huyện Văn Quan, tỉnh Lạng Sơn (Quyết định số 432/QĐ SNN ngày 30/11/2021). 66 cây trội Hồi đều có năng suất quả đạt trên 30% năng suất bình quân lâm phần (>32,5 kg quả/vụ/năm), có khả năng chống chịu sâu bệnh tốt và có hàm lượng tinh dầu vượt trội so với trung bình của lâm phần ít nhất 15%. Hàm lượng tinh dầu trong quả khô đạt từ 9,85 - 11,63%, hàm lượng anethole đạt từ 95 - 97%. Các kết quả nghiên cứu trên đã góp phần vào công tác chọn và cải thiện giống Hồi tại địa phương, là nguồn giống tốt cho các nghiên cứu ghép cây Hồi phục vụ nhân giống vô tính.

Từ khóa: Cây Hồi, năng suất cao, chống chịu sâu bệnh, hàm lượng tinh dầu

Selection of plus trees of *Illicium verum* Hook. f. with high fruit yield and resistance to insect pests and disease in Lang Son province

Star anise (*Illicium verum* Hook. f.) is a non-timber forest product which has high economic and medicinal values. The total cultivated area of star anise in Vietnam is about 60,000 ha, and it is primarily distributed in Lang Son, Bac Kan and Quang Ninh provinces. In the present study, a series of laboratory experiments were carried out to evaluate the resistance of *I. verum* to insect pests and disease and to quantify their essential oil composition and anethole content. The research was undertaken on 100 star anise trees which had been proven to produce high yields of fruits in seven stands belonging to different communes of Van Quan district in Lang Son province. As a result, 66 star anise individuals in Yen Phuc and Binh Phuc were recognized to be plus trees (Decision number 432/QĐ SNN dated 30/11/2021). Fruit yields obtained from the 66 plus trees were 30% higher (>32.5 kg/crop/year) than those obtained from the stand average; the plus trees showed strong resistance to damage from insect pests and pathogen; and oil production of the plus trees was at least 15% higher than the stand average. The yields of essential oils and anethole obtained from dried fruits were 9.85 - 11.63% and 95 - 97%, respectively. These findings will play important roles in the selection and improvement of star anise in the province.

Keywords: Disease, *Illicium verum*, insect pest, essential oil content, high yield, resistance